

PENSIOENREGLEMENT

Regeling 2006

Laatste aanpassingen: 22 juli 2011

Inhoud

Artikel 1. Begripsbepalingen

Artikel 1A. Karakter pensioenregeling

Artikel 2. Deelnemerschap

Artikel 3. Aanspraken op pensioenen

Artikel 4. Pensioengrondslag

Artikel 5. Het levenslang ouderdomspensioen

Artikel 6. Partnerpensioen

Artikel 6A. Partnerpensioen bij overlijden tijdens het aspirant-deelnemerschap

Artikel 7. Vrijwillig tijdelijk partnerpensioen

Artikel 8. Omzetten van ouderdomspensioen in extra partnerpensioen

Artikel 8A. Omzetten van partnerpensioen in extra ouderdomspensioen

Artikel 9. Bijzonder partnerpensioen

Artikel 10. Pensioenverevening bij scheiding

Artikel 11. Wezenpensioen

Artikel 12. (Fiscale) Maxima

Artikel 13. Arbeidsongeschiktheidspensioen

Artikel 14. Voortzetting van het deelnemerschap bij arbeidsongeschiktheid

Artikel 15. Bijdragen

Artikel 16. Financieringsmethode

Artikel 17. Einde deelnemerschap en het recht op waardeoverdracht

Artikel 17A. Waardeoverdracht

Artikel 17B. Afkoop

Artikel 18. Toeslagen

Artikel 19. Eenzijdig wijzigingsbeding

Artikel 20. Betalingsvoorbehoud

Artikel 21. Wijziging van het pensioenreglement

Artikel 22. Korting pensioenaanspraken en pensioenrechten

Artikel 23. Afkoopverbod

Artikel 24. Parttime deelnemers

Artikel 25. Algemene bepalingen

Artikel 26. Overgangsbepalingen

Artikel 27. Inwerkingtreding

Bijlage 1. Uitruilfactoren bij reglement regeling 2006

Bijlage 2. Voorbeelden voor uitruil

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit pensioenreglement wordt verstaan onder (in alfabetische volgorde):

AOW:

Algemene Ouderdomswet

Aspirant-deelnemer:

de werknemer jonger dan 21 jaar.

Bestuur:

het bestuur van het pensioenfonds.

Deelnemer:

degene, die overeenkomstig artikel 2 van dit pensioenreglement deelnemer in de pensioenregeling is.

Gepensioneerde:

de pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan.

Gewezen deelnemer:

degene, die krachtens het pensioenreglement een premievrije aanspraak heeft op levenslang ouderdomspensioen conform artikel 17.

IVA:

Inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten

Kind:

het kind dat tot de (aspirant-) deelnemer of de gewezen deelnemer reeds voor de pensioenrichtleeftijd in familierechtelijke betrekking staat alsmede het stief- of pleegkind dat door de (aspirant-) deelnemer of de gewezen deelnemer naar het oordeel van het bestuur als eigen kind wordt onderhouden en opgevoed.

Partner:

- a. degene met wie de (aspirant-) deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde een huwelijk is aangegaan vóór de pensioenrichtleeftijd;
- b. degene met wie de (aspirant-) deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde een conform het Burgerlijk Wetboek geregistreerd partnerschap is aangegaan vóór de pensioenrichtleeftijd;
- c. indien de (aspirant-) deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde niet is gehuwd en geen geregistreerd partnerschap is aangegaan, wordt na een daartoe strekkend verzoek van die (aspirant-) deelnemer of gewezen deelnemer één man of vrouw, die niet is gehuwd of een geregistreerd partnerschap is aangegaan, met wie de (aspirant-) deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde ongehuwd samenwoont door het bestuur als partner erkend indien:
 - de (aspirant-) deelnemer of gewezen deelnemer ten genoegen van het bestuur aannemelijk maakt dat het samenlevingsverband ten minste een half jaar heeft voortgeduurd, en
 - de betreffende partner geen familie is van de deelnemer in de rechte lijn, en
 - de (aspirant-) deelnemer of gewezen deelnemer en diens partner een vóór de pensioenrichtleeftijd notarieel verleden samenlevingsovereenkomst aan het bestuur overleggen, inhoudende de aanwijzing door de partners, met uitsluiting van ieder ander, van elkaar als begunstigten van partnerpensioen.

Pensioenfonds:

Stichting Pensioenfonds Bavaria, gevestigd te Lieshout.

Pensioengerechtigde:

persoon voor wie op grond van dit pensioenreglement een pensioen is ingegaan.

Pensioenrichtleeftijd:

de eerste dag van de kalendermaand waarin door de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd wordt bereikt.

Pensioneringsdatum:

de datum waarop de (gewezen) deelnemer de opgebouwde pensioenaanspraken tot uitkering laat komen.

Statuten:

de statuten van het pensioenfonds.

Toeziachter:

De Nederlandsche Bank

Uitvoeringsovereenkomst:

de overeenkomst waarin de relatie tussen het pensioenfonds en de werkgever nader is vastgelegd en waarin ondermeer een regeling omtrent de betaling van de premie is vastgelegd.

WIA:

Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen

WGA:

Werkhervattingsregeling voor Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten

Werkgever:

Bavaria N.V. gevestigd te Lieshout, alsmede de met Bavaria N.V. gelieerde ondernemingen, waarmee het pensioenfonds onder goedkeuring van Bavaria N.V. een overeenkomst als bedoeld in artikel 3 lid 1 sub a, van de statuten heeft gesloten.

Artikel 1A. Karakter pensioenregeling

Deze pensioenregeling is een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet.

Artikel 2. Deelnemerschap

1. Aanvang deelnemerschap en aspirant deelnemerschap

Zodra de werknemer 2 maanden in dienst is van de werkgever, wordt het deelnemerschap geacht te zijn aangevangen op de eerste dag van de kalendermaand van indiensttreding bij de werkgever, maar niet eerder dan op de eerste dag van de kalendermaand waarin de werknemer de 21-jarige leeftijd bereikt. Deze drempelperiode van twee maanden geldt niet voor het partnerpensioen (artikel 6), het wezenpensioen (artikel 11) en het arbeidsongeschiktheidpensioen (artikel 13). Gedurende de drempelperiode wordt het partnerpensioen en het wezenpensioen nog niet opgebouwd, maar verzekerd op risicobasis.

2. Aanvang aspirant deelnemerschap

Werknemers die de 21-jarige leeftijd nog niet hebben bereikt worden eerst aspirant-deelnemer in deze pensioenregeling. Het aspirant-deelnemerschap van een werknemer vangt aan op de datum van indiensttreding bij de werkgever.

3. Te verstrekken bewijsstukken en informatie

Binnen drie maanden na de start van verwerving van aanspraken door de deelnemer ontvangt de deelnemer van het pensioenfonds een startbrief. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na een wijziging in de pensioenovereenkomst over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen bij het pensioenfonds. Indien van toepassing worden ook gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden op de hoogte gesteld van de betreffende wijzigingen.

4. Einde deelnemerschap

Het deelnemerschap eindigt bij:

- a. het bereiken van de pensioenrichtleeftijd;
- b. overlijden;
- c. ontslag vóór de pensioenrichtleeftijd, anders dan wegens volledige arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 13;
- d. beëindiging van de periode van arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 13, gevolgd door toepassing van artikel 17.

5. Einde aspirant-deelnemerschap

Het aspirant-deelnemerschap eindigt door overlijden of op de datum, waarop het deelnemerschap aanvangt of op de eerdere datum waarop het dienstverband met de werkgever wordt beëindigd.

6. Voortzetting pensioenopbouw

Na toepassing van lid 4 sub c, zullen aanvullende pensioenaanspraken worden toegekend, indien en voor zover over de periode waarin een loongerelateerde WW-uitkering wordt ontvangen aanspraak bestaat op de voortzetting van de pensioenopbouw ten laste van de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP).

7. Uniform Pensioenoverzicht (UPO)

Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer jaarlijks in de vorm van een uniform pensioenoverzicht:

- a. een opgave van de verworven pensioenaanspraken;
- b. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken;
- c. informatie over toeslagverlening; en
- d. een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen.

8. Opgave van reeds opgebouwde pensioenaanspraken

Onverminderd het bepaalde in artikel 17 lid 2, verstrekt het pensioenfonds op verzoek aan de (gewezen) deelnemer binnen drie maanden na dat verzoek een opgave van de hoogte van de opgebouwde pensioenaanspraken, vermeerderd met de daarover na beëindiging van het deelnemerschap toegekende toeslagen.

Het pensioenfonds kan een vergoeding vragen van de aan de opgave verbonden kosten.

Artikel 3. Aanspraken op pensioenen

1. Aanspraken van de deelnemer

De deelnemer heeft aanspraak op:

- a. levenslang ouderdomspensioen;
- b. arbeidsongeschiktheidspensioen;
- c. levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner (voor zover krachtens artikel 6 van toepassing);
- d. vrijwillig tijdelijk partnerpensioen ten behoeve van de partner (voor zover krachtens artikel 7 van toepassing);
- e. bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner van de deelnemer (voor zover krachtens artikel 9 van toepassing);
- f. wezenpensioen voor de kinderen (voor zover krachtens artikel 11 van toepassing).

2. Aanspraken van de aspirant-deelnemer

De aspirant-deelnemer heeft aanspraak op:

- a. arbeidsongeschiktheidspensioen;
- b. levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner (voor zover krachtens artikel 6a van toepassing);
- c. vrijwillig tijdelijk partnerpensioen ten behoeve van de partner (voor zover krachtens artikel 7 van toepassing);
- d. wezenpensioen voor de kinderen.

3. Betalingstermijnen en betalingsvoorwaarden

De pensioenen worden uiterlijk op de laatste dag van elke kalendermaand in euro's uitgekeerd in maandtermijnen, elk groot 1/12 deel van de jaarpensioenen, zoals omschreven in dit pensioenreglement.

4. Bewijsstukken

Het bestuur kan voor het verrichten van uitkeringen de nodige bewijsstukken verlangen.

Artikel 4. Pensioengrondslag

1. Vaststelling van de pensioengrondslag

Voor elk kalenderjaar van deelnemerschap wordt een pensioengrondslag vastgesteld.

De pensioengrondslag wordt berekend door in elk kalenderjaar het pensioensalaris voor dat kalenderjaar te verminderen met de in lid 3 van dit artikel omschreven franchise.

2. Pensioensalaris

Het pensioensalaris in enig kalenderjaar bestaat uit de volgende componenten:

- a. het overeengekomen vaste bruto periode-inkomen geldend per 1 januari van dat kalenderjaar of geldend in de maand waarin het deelnemerschap in het kalenderjaar is aangevangen, vermenigvuldigd met 13. Het vaste bruto periode-inkomen bestaat uit het periodesalaris vermeerderd met de voor de betreffende werknemer geldende vaste ploegentoeslag en met een eventuele vaste persoonlijke toeslag;
- b. de eindejaarsuitkering over het periode-inkomen als onder a. omschreven;
- c. de vakantietoeslag over het periode-inkomen als onder a. omschreven.

- d. de over het voorafgaande jaar uitbetaalde incidentele ploegentoeslag bij wisselende diensten. Verminderd met het bedrag dat in het voorafgaande jaar in mindering is gebracht op het bruto salaris in de vorm van:
- opgenomen onbetaald verlof,
 - stortingen in spaarloon en levensloop van pensioendragende looncomponenten,
 - vakbondscontributie en eventuele andere wettelijke componenten die op de hoogte van het bruto salaris van invloed zijn.

3. Vaststelling van de franchise

De franchise voor deelnemers die vallen onder de Buiten CAO regeling is per 1 januari 2010 gelijk aan € 13.459,-.

De franchise is voor deelnemers die vallen onder de Bavaria-CAO per 1 januari 2010 gelijk aan € 12.383,-.

Jaarlijks per 1 januari - voor het eerst per 1 januari 2009 - wordt de franchise verhoogd conform de procentuele stijging van de CAO-lonen.

De franchise wordt afgerond op hele Euro's naar boven. De franchise moet minimaal gelijk zijn aan de fiscale franchise.

Artikel 5. Levenslang ouderdomspensioen

1. Ingang en einde van het levenslang ouderdomspensioen

Het levenslang ouderdomspensioen gaat - behoudens het bepaalde in de leden 3 en 4 van dit artikel - in op de 1ste dag van de maand van het bereiken van de pensioenrichtleeftijd en het eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van de gerechtigde.

2. Hoogte van het levenslang ouderdomspensioen bij ingang op de pensioenrichtleeftijd

Het jaarlijks levenslange ouderdomspensioen (ingaaend op de pensioenrichtleeftijd) bedraagt voor elk kalenderjaar van deelnemerschap voor de deelnemers die vallen onder de Buiten CAO-regeling 1,9% van de pensioengrondslag in dat kalenderjaar.

Voor de deelnemers die vallen onder de Bavaria-CAO bedraagt het levenslange ouderdomspensioen (ingaaend op de pensioenrichtleeftijd) voor elk kalenderjaar van deelnemerschap 2,1% van de pensioengrondslag in dat kalenderjaar. Het voorgaande dient in samenhang met het bepaalde in artikel 15 te worden gelezen.

De periode van deelnemerschap wordt hierbij tot op volle maanden nauwkeurig berekend.

Over voorgaande kalenderjaren van deelnemerschap opgebouwd levenslang ouderdomspensioen kan worden verhoogd conform artikel 18 lid 1.

3. Vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen

Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan het levenslang ouderdomspensioen ingaan op de eerste dag van een maand gelegen vóór de pensioenrichtleeftijd.

De vroegste ingangsdatum van het levenslang ouderdomspensioen is de eerste dag van de maand van het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

Een verzoek om vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen wordt uitsluitend in behandeling genomen indien het verzoek ten minste zes maanden vóór de gewenste vervroegde ingangsdatum van het levenslang ouderdomspensioen is ingediend bij het pensioenfonds.

4. Hoogte van het levenslang ouderdomspensioen bij vervroeging

In geval van vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen wordt het conform lid 2 van dit artikel berekende levenslang ouderdomspensioen door het pensioenfonds verlaagd. Het bestuur stelt richtlijnen voor vervroeging van het levenslang ouderdomspensioen vast op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De uitruilfactoren staan vermeld in Bijlage 1.

5. Fiscale maximering

Het totale levenslange ouderdomspensioen dat de deelnemer na de 65-jarige leeftijd ontvangt van het pensioenfonds kan nooit meer bedragen dan 100% van het laatstverdiende pensioensalaris van de deelnemer. Het levenslang ouderdomspensioen gaat direct in op het tijdstip dat tengevolge van uitstel de vorenbedoelde bedoelde 100%-grens wordt bereikt.

6. Hoog/laagconstructie bij het levenslang ouderdomspensioen

De deelnemer heeft het recht om op de pensioenrichtleeftijd dan wel - indien van vervroeging gebruik wordt gemaakt - op de pensioneringsdatum, zijn alsdan ingaande ouderdomspensioen om te zetten in een ouderdomspensioen dat gedurende een periode, die uiterlijk eindigt op de eerste dag van de maand van het bereiken van de 70-jarige leeftijd, hoger is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen en in de periode daarna lager is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen.

De berekening wordt door het pensioenfonds vastgesteld op basis van de uitruilfactoren vermeld in Bijlage 1. De uitruilfactoren zijn gebaseerd op collectieve actuariële gelijkwaardigheid in de verhouding 100:75.

7. Indien de pensioneringsdatum wordt vervoegd, kan op aangeven van de (gewezen) deelnemer in de periode tussen de ingangsdatum van het pensioen en het bereiken van de 65-jarige leeftijd voor het toetsen van de verhouding 100:75 een bedrag gelijk aan tweemaal de voor die jaren geldende uitkeringen voor gehuwde personen zonder toeslag als omschreven in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, en vijfde lid, van de Algemene ouderdomswet, vermeerderd met de vakantietoeslag, buiten aanmerking worden gelaten.
De uitruilfactoren zijn opgenomen in artikel 2c van Bijlage 1.
Voor zover dit het gevolg is van het variabiliseren van de uitkeringen mag het ouderdomspensioen méér bedragen dan 100% van het laatstverdiende pensioensalaris.
8. Bij toepassing van het bepaalde in de leden 4, 5, 6 en 7 wordt voor de berekening van het partnerpensioen en het bijzonder partnerpensioen uitgegaan van het ouderdomspensioen dat zonder toepassing van het bepaalde in deze leden zou zijn uitgekeerd.
Voor vervoeging van het ouderdomspensioen is de toestemming van de partner vereist.

Artikel 6. Partnerpensioen

1. Partnerpensioen

Het partnerpensioen is een uitkering aan de partner van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde die wordt uitgekeerd na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde. Voor iedere deelnemer aan deze pensioenregeling wordt partnerpensioen opgebouwd.

2. Dekking van partnerpensioen

Het partnerpensioen bedraagt 60 % van het ouderdomspensioen berekend volgens het bepaalde in artikel 5. Ingeval van overlijden tijdens deelneming wordt daarbij uitgegaan van het ouderdomspensioen dat door de deelnemer op de pensioendatum zou zijn bereikt, indien deze tot de pensioenrichtleeftijd deelnemer zou zijn gebleven met een pensioengrondslag geldend in het jaar van overlijden. Daarbij worden jaren van deelnemerschap gelegen vóór 1 januari 2006 eveneens meegenomen.

3. Ingang en einde van het partnerpensioen

Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de deelnemer en eindigt op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de partner.

4. Korting wegens groot leeftijdsverschil

Is de partner meer dan tien jaar jonger dan de overleden deelnemer, dan wordt het partnerpensioen gekort met 2,5% voor elk vol jaar dat de partner meer dan tien jaar jonger is.

5. Korting in verband met eerdere scheiding

Indien bij overlijden van een deelnemer blijkt dat deze na aanvang van het deelnemerschap één of meermalen is gescheiden, wordt het partnerpensioen verminderd met het bijzonder partnerpensioen dat op grond van de vóór 1 januari 1999 en/of na 31 december 2005 bij de werkgever geldende pensioenregeling is toegekend aan de gewezen partner(s).

Artikel 6A. Partnerpensioen bij overlijden tijdens het aspirant-deelnemerschap

1. Dit artikel is van toepassing op iedere aspirant-deelnemer met een partner.
2. Tijdens de duur van het aspirant-deelnemerschap is het partnerpensioen verzekerd op risicobasis.
3. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand van overlijden van de aspirant-deelnemer en eindigt op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de partner.
4. Het partnerpensioen bedraagt 60% van het levenslange ouderdomspensioen dat de aspirant-deelnemer bij gelijkblijvende pensioengrondslag tot de pensioenrichtleeftijd had kunnen behalen. Het aantal behaalbare deelnemersjaren wordt gesteld op 44.
Indien de aspirant-deelnemer een onvolledige werktijd had, wordt het aantal behaalbare deelnemersjaren vermenigvuldigd met een breuk waarvan de teller vormt het aantal overeengekomen uren en de noemer het aantal uren bij volledige werktijd.

5. Indien het aspirant-deelnemerschap eindigt zonder dat de aspirant-deelnemer deelnemer wordt in deze pensioenregeling eindigt ook de verzekering van het partnerpensioen.

Artikel 7. Vrijwillig tijdelijk partnerpensioen

1. Dekking van vrijwillig tijdelijk partnerpensioen

Dit artikel is van toepassing op iedere deelnemer met een partner die met de werkgever is overeengekomen dat het vrijwillig tijdelijk partnerpensioen gedekt zal worden en die het in artikel 6 beschreven partnerpensioen heeft gedekt.

2. Ingang en einde van het vrijwillig tijdelijk partnerpensioen

Het vrijwillig tijdelijk partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand van overlijden van de deelnemer en eindigt op de eerste dag van de maand waarin de partner de 65-jarige leeftijd bereikt dan wel op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de partner.

3. Hoogte van het vrijwillig tijdelijk partnerpensioen

Het vrijwillig tijdelijk partnerpensioen is gelijk aan het verschil tussen 50% van het pensioensalaris ten tijde van overlijden en het partnerpensioen zoals bedoeld in artikel 6.

Artikel 8. Omzetten van ouderdomspensioen in extra partnerpensioen

1. Op de pensioenrichtleeftijd dan wel op de pensioneringsdatum, dan wel van beëindiging deelnemerschap tot 6 maanden na beëindiging deelnemerschap kan een (gewezen) deelnemer met een partner in de zin van artikel 1 ervoor kiezen een gedeelte van het levenslange ouderdomspensioen om te zetten in extra partnerpensioen zoals bedoeld in artikel 6. Het te verkrijgen partnerpensioen mag niet hoger worden dan 70% van de resterende aanspraak op ouderdomspensioen.
2. Ingeval de (gewezen) deelnemer ervoor kiest om een gedeelte van zijn opgebouwd levenslang ouderdomspensioen om te zetten in extra partnerpensioen zal het jaarlijkse ouderdomspensioen worden verlaagd.
De deelnemer geeft ten vroegste zes maanden maar uiterlijk één maand voor de pensioenrichtleeftijd dan wel de pensioneringsdatum schriftelijk kennis aan het pensioenfonds welke van de omzettingvormen –zoals beschreven in dit artikel 8 of in artikel 8a- wordt gekozen. De keuze voor uitruil als bedoeld in lid 1 is onherroepelijk.
3. **Correctie wegens groot leeftijdsverschil**
Indien een deelnemer een partner heeft die meer dan tien jaar jonger is dan hem-/haarzelf, dan zal op het partnerpensioen dat conform lid 2 van dit artikel is berekend een korting worden toegepast van 2,5% voor elk vol jaar dat het leeftijdsverschil groter is dan tien jaar.
4. **Uitzondering voor verevend ouderdomspensioen**
Het ouderdomspensioen waarop de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer recht heeft conform artikel 10 komt niet voor uitruil in aanmerking.
5. De omzetting geschiedt op basis van een uitruilverhouding, die bij bestuursbesluit voor een bepaalde periode wordt vastgesteld. De uitruilverhouding wordt vastgesteld op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid en is opgenomen in Bijlage 1. Na afloop van de periode waarvoor de uitruilverhouding is vastgesteld, kan het bestuur een nieuwe uitruilverhouding vaststellen. Een zodanige wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers, die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in lid 1 bedoelde omzetting.
6. Voor de omzetting van het ouderdomspensioen in extra aanspraken partnerpensioen is de toestemming van de partner nodig.

Artikel 8A. Omzetten van partnerpensioen in extra ouderdomspensioen

1. Degene die op of na 1 januari 2006 heeft deelgenomen aan deze pensioenregeling, heeft het recht de na 31 december 2005 opgebouwde aanspraak op partnerpensioen op de pensioneringsdatum geheel of gedeeltelijk om te zetten in extra ouderdomspensioen.

2. De aanspraak op partnerpensioen kan niet zonder toestemming van die partner worden omgezet in extra ouderdomspensioen. Voor de (gewezen) deelnemer, die op de pensioendatum geen (gewezen) partner heeft, vindt de omzetting van partnerpensioen in extra ouderdomspensioen automatisch en volledig plaats.
3. De omzetting geschiedt op basis van een uitruilverhouding, die bij bestuursbesluit voor een bepaalde periode wordt vastgesteld. De uitruilverhouding wordt vastgesteld op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid en is opgenomen in Bijlage 1. Na afloop van de periode waarvoor de uitruilverhouding is vastgesteld, kan het bestuur een nieuwe uitruilverhouding vaststellen. Een zodanige wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers, die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in lid 1 bedoelde omzetting.
4. De keuze voor uitruil als bedoeld in lid 1 is eenmalig en onherroepelijk. Uitruil heeft tot gevolg dat het partnerpensioen, dat na 31 december 2005 tot de pensioendatum van het ouderdomspensioen is opgebouwd, geheel of gedeeltelijk komt te vervallen. Het bepaalde in lid 1 vindt geen toepassing op de vastgestelde aanspraak op bijzonder partnerpensioen, als bedoeld in artikel 9. Het bepaalde in lid 1 heeft evenmin invloed op het opgebouwde wezenpensioen.

Artikel 9. Bijzonder partnerpensioen

1. In dit artikel wordt onder *scheiding* verstaan:

Echtscheiding, ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, beëindiging van een geregistreerd partnerschap anders dan door dood of vermissing en beëindiging van een partnerrelatie tussen twee ongehuwd samenwonenden. Omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk of omzetting van een partnerrelatie tussen twee ongehuwd samenwonenden in een huwelijk of in een geregistreerd partnerschap is geen scheiding in de zin van dit lid.

2. Toepasselijkheid van dit artikel

Bij scheiding van een deelnemer behoudt de gewezen partner aanspraak op een partnerpensioen ter grootte van hetgeen zou zijn verkregen indien het deelnemerschap op scheidingsdatum zou zijn beëindigd. Bij scheiding van een gewezen deelnemer of gepensioneerde, is het bijzonder partnerpensioen gelijk aan het premievrije partnerpensioen waarop recht is ontstaan bij het beëindigen van de deelname.

3. Hoogte van het bijzonder partnerpensioen

Het in lid 1 bedoelde bijzonder partnerpensioen is gelijk aan het conform artikel 6, artikel 8 en artikel 17 lid 3 vastgestelde bedrag, verhoogd met nadien over dat bedrag verleende toeslagen. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing, indien beide partners zulks overeenkomen bij huwelijksvoorwaarden of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding. De overeenkomst is slechts geldig indien het pensioenfonds zich bereid heeft verklaard hiermee in te stemmen en bereid is een uit de afwijking voortvloeiend risico te dekken dan wel het niveau van de uitkering aan te passen.

4. Ingang en einde van het bijzonder partnerpensioen

Het bijzonder partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand van overlijden van de (gewezen) deelnemer en eindigt aan het einde van de maand waarin de gewezen partner overlijdt.

5. Bewijs van aanspraak

De gewezen partner ontvangt een bewijs van haar/zijn aanspraak.

6. Datum scheiding

Voor zowel artikel 9 als artikel 10 geldt:

Als datum van echtscheiding, ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, of beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door dood, vermissing of een aansluitend huwelijk tussen dezelfde partners, geldt de datum waarop de beschikking tot echtscheiding, ontbinding of beëindiging is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Als datum van scheiding van tafel en bed geldt de datum waarop de beschikking is ingeschreven in het huwelijksgoederenregister.

Als datum waarop de partnerrelatie tussen twee ongehuwd samenwonenden geacht wordt te zijn beëindigd, geldt de datum op:

- a. een onderhandse overeenkomst, waarbij de handtekeningen onder de overeenkomst door een notaris gewaarmerkt zijn; of
- b. een door beide partijen ondertekende gelijkkluidende verklaring, waarbij de handtekeningen door een notaris gewaarmerkt zijn.

Voor de berekening van de aanspraken op partnerpensioen en ouderdompensioen als bedoeld in dit artikel wordt het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de partnerrelatie tussen twee ongehuwd samenwonenden geacht in stand te zijn gebleven gedurende de gehele maand waarin de scheiding plaatsvond.

Artikel 10. Pensioenverevening bij scheiding

1. In dit artikel wordt onder *scheiding* verstaan:

Echtscheiding, scheiding van tafel en bed en beëindiging van een geregistreerd partnerschap anders dan door overlijden, vermissing of een aansluitend huwelijk tussen dezelfde partners.

2. In geval van scheiding vindt verevening van het tijdens het huwelijk dan wel de duur van het geregistreerd partnerschap bij het pensioenfonds opgebouwde levenslang ouderdompensioen plaats conform de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

Het bepaalde in dit lid is niet van toepassing indien partijen verevening van pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden of voorwaarden van geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding.

3. Het deel van het te verevenen levenslang ouderdompensioen van de gewezen partner en het bijzonder partnerpensioen, vastgesteld overeenkomstig artikel 9, kunnen, uitsluitend in geval van echtscheiding of bij beëindiging van een geregistreerd partnerschap, worden omgezet in een eigen recht op levenslang ouderdompensioen voor de gewezen partner, mits wordt voldaan aan het navolgende:

- a. de omzetting wordt door beide partijen overeengekomen bij huwelijkse voorwaarden of voorwaarden van geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding;
- b. binnen twee jaren na het tijdstip van de scheiding is hiervan mededeling gedaan aan het pensioenfonds door middel van het daarvoor bestemde formulier;
- c. het pensioenfonds heeft ingestemd met de omzetting.

4. Het pensioenfonds zal niet instemmen met de beoogde omzetting als bedoeld in lid 3, indien een andere toeslagregeling is overeengekomen dan die welke is beschreven in artikel 18, of indien de omzetting die wordt overeengekomen voor het pensioenfonds verzekeringstechnisch nadelig is. Het pensioenfonds kan de instemming met de omzetting afhankelijk stellen van de uitslag van een medisch onderzoek naar de gezondheid van de (gewezen) deelnemer.

5. De kosten van verevening of omzetting zal het pensioenfonds in gelijke delen aan beide partijen in rekening brengen.

6. In geval van beëindiging van een partnerschap van ongehuwde en niet geregistreerde partners, kan het pensioenfonds dit artikel toepassen als ware sprake van echtscheiding, indien beide partijen dit zijn overeengekomen in de notarieel verleden samenlevingsovereenkomst dan wel in een notariële akte opgemaakt bij de ontbinding van de samenlevingsovereenkomst.

Artikel 11. Wezenpensioen

1. Ingang en einde van het wezenpensioen

Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de kalendermaand van overlijden van de (aspirant-) deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerd en eindigt op de eerste dag van de kalendermaand volgend op het overlijden van het betrokken kind, maar uiterlijk op de eerste dag van de kalendermaand waarin het kind 18 jaar wordt. Het wezenpensioen wordt uitgekeerd na de 18-jarige leeftijd van het kind maar uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin het kind 27 jaar wordt, zolang:

- a. of hun voor werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs of een opleiding voor een beroep;
- b. of zij tengevolge van ziekte of gebreken niet in staat zijn om 55% te verdienen van hetgeen lichamelijk en geestelijke gezonde kinderen, die overigens in gelijke omstandigheden verkeren, kunnen verdienen en daartoe ook, hetzij in het afgelopen jaar niet in staat zijn geweest, hetzij vermoedelijk in het eerstkomende jaar niet in staat zullen zijn.

2. Hoogte van het wezenpensioen

Het wezenpensioen bedraagt voor elk kind 14% van het levenslang ouderdompensioen, vastgesteld conform artikel 5. Bij overlijden tijdens deelnemerschap wordt hiertoe uitgegaan van het levenslang ouderdompensioen, dat de deelnemer zou hebben verworven ware hij tot de

pensioenrichtleeftijd deelnemer gebleven bij de pensioengrondslag, geldend in het overlijdensjaar.

3. Verdubbeling

Het wezenpensioen wordt verdubbeld vanaf de eerste dag van de maand waarin het kind volledig ouderloos wordt.

4. Maximering

Indien de som van het levenslang partnerpensioen en de wezenpensioenen als bedoeld in dit artikel groter is dan 100% van het pensioensalaris ten tijde van het overlijden, zullen de gezamenlijke wezenpensioenen zodanig worden gekort dat de som van het levenslang partnerpensioen en de gekorte wezenpensioenen exact gelijk is aan 100% van het pensioensalaris.

Artikel 12. (Fiscale) Maxima

De in de artikelen 5 lid 5, 5 lid 7, en artikel 11 lid 4, genoemde maxima dienen te worden opgevat met inbegrip van een uitkering op grond van de AOW, zoals voorgeschreven in de Wet op de loonbelasting 1964.

Indien en voor zover het pensioen op het tijdstip van ingang het daarvoor geldende maximum overschrijdt, anders dan wegens de in de wet genoemde omstandigheden is toegestaan, is voor salarisdiensttijdregelingen de werkgever als begunstigde voor dat deel aangewezen.

Artikel 13. Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op de 1ste dag van de maand waarin de deelnemer recht op uitkering krachtens de WIA heeft verkregen, en wordt uitgekeerd tot de eerste dag van de maand volgend op het tijdstip waarop de arbeidsongeschiktheid niet meer bestaat, echter uiterlijk tot de pensioenrichtleeftijd.
2. Jaarlijks wordt herverzekerd als arbeidsongeschiktheidspensioen 70% van het positieve verschil tussen het pensioensalaris van de (aspirant-)deelnemer en het maximum jaarloon waarover de uitkeringen ingevolge de WIA worden berekend.
3. De hoogte van het wegens ingetreden arbeidsongeschiktheid toe te kennen pensioen is afhankelijk van de mate van verlies aan verdien capaciteit zoals vastgesteld door het uitvoeringsorgaan van de WIA ten tijde van het intreden of wijzigen van een zodanige toestand. De pensioenuitkering geschiedt op basis van het hierna volgende schema:

Mate van verlies aan verdien capaciteit in de zin van de WIA	Jaarlijkse uitkering in % van het (her)verzekerde arbeidsongeschiktheidspensioen
minder dan 35%	Geen
35 - 45%	40%
45 - 55%	50%
55 - 65%	60%
65 - 80%	72,5%
80% en meer	100%

Artikel 14. Voortzetting van het deelnemerschap bij arbeidsongeschiktheid

1. Pensioenopbouw gedurende de periode van loondoorbetaling
Gedurende de periode van loondoorbetaling van de deelnemer zal de pensioenopbouw voor 100% gecontinueerd worden.
2. Pensioenopbouw bij het verkrijgen van recht op een WIA-uitkering
Voor de deelnemer die recht verkrijgt op een uitkering krachtens de WIA wordt voor de toepassing van dit pensioenreglement het deelnemerschap premievrij voortgezet tot de eerste dag van de maand volgend op het tijdstip waarop de arbeidsongeschiktheid niet meer bestaat, echter uiterlijk tot de pensioenrichtleeftijd. De premievrije voortzetting wordt gebaseerd op een gelijkblijvende pensioengrondslag, behoudens het gestelde in artikel 18.
Een en ander conform onderstaande tabel:

Mate van verlies aan verdiencapaciteit in de zin van de WIA	Premievrije voortzetting van het deelnemerschap
minder dan 35%	Geen
35 - 45%	40%
45 - 55%	50%
55 - 65%	60%
65 - 80%	72,5%
80% en meer	100%

3. De deelnemer is, voor zover gehele of gedeeltelijke premievrije voortzetting van het deelnemerschap plaatsvindt, geen of een evenredig lagere bijdrage verschuldigd ingevolge artikel 15 leden 3 en 4.
4. Beëindiging van arbeidsongeschiktheid tijdens voortgezet deelnemerschap bedoeld in lid 2 wordt voor de toepassing van dit pensioenreglement beschouwd als beëindiging van het deelnemerschap, tenzij het dienstverband met de werkgever aansluitend wordt hersteld.

Artikel 15. Bijdragen

1. Kosten van de regeling

De werkgever stelt jaarlijks voor iedere deelnemer een premie ter beschikking, ter grootte van 25% van de pensioengrondslag. De grootte van de premie stelt de werkgever in overleg met de vakorganisaties vast. In deze premie is zowel de werkgeversbijdrage (lid 2) als de deelnemersbijdrage (lid 3) begrepen. Deze premie wordt aangewend ter toekenning van de aanspraken als omschreven in artikel 3 lid 1. Het voornoemde percentage is vastgesteld voor de duur van 5 jaar. Telkens na afloop van een periode van vijf jaar zullen de werkgever en de vakorganisaties overgaan tot het vaststellen van een nieuw premiepercentage voor de dan volgende periode van 5 jaar.

Indien in enig jaar de premie als hiervoor bedoeld ontoereikend is om de pensioenopbouw in dat jaar te financieren, zal de kostendekkende pensioenopbouw van alle deelnemers voor dat jaar worden vastgesteld op een naar rato van het premietekort verminderd bedrag, tenzij op andere wijze in het tekort kan worden voorzien.

2. Werkgeversbijdrage

De werkgeversbijdrage wordt geregeld in de tussen de werkgever en het pensioenfonds gesloten uitvoeringsovereenkomst. De kosten van het arbeidsongeschiktheidspensioen komen volledig voor rekening van de werkgever.

3. Deelnemersbijdrage voor levenslang ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen

De deelnemersbijdrage voor de eerst volgende vijf kalenderjaren voor het levenslang ouderdomspensioen, het levenslang partnerpensioen en het wezenpensioen bedraagt voor de deelnemers die vallen onder de Buiten CAO-regeling 7,15% van de pensioengrondslag en voor de deelnemers die vallen onder werkingsfeer van de Bavaria-CAO 6,83% van de pensioengrondslag. Deze bijdrage wordt door de werkgever op het salaris van de deelnemer ingehouden in dezelfde termijnen als waarin dit wordt uitbetaald.

4. Deelnemersbijdrage voor het vrijwillig tijdelijk partnerpensioen

De (aspirant-) deelnemer die met de werkgever is overeengekomen dat een vrijwillig tijdelijk partnerpensioen zal worden gedekt is een jaarlijkse deelnemersbijdrage verschuldigd uitgedrukt in een percentage van het in het voorafgaande jaar conform artikel 7 berekende gedekte vrijwillig tijdelijk partnerpensioen. Het percentage van de bijdrage is leeftijdsafhankelijk en wordt vastgesteld volgens volgende tabel:

Leeftijd per 1 januari	Bijdrage in % van het vrijwillig tijdelijk partnerpensioen
tot 35 jaar	2%
36-45 jaar	4%
46-55 jaar	6%
56-64 jaar	8%

Deze bijdrage wordt door de werkgever op het salaris van de (aspirant-) deelnemer ingehouden in dezelfde termijnen als waarin dit wordt uitbetaald.

Artikel 16. Financieringsmethode

1. De financiering vindt plaats op basis van een vaste premie, zoals omschreven in artikel 15.
2. Ter zake van het vrijwillig tijdelijk partnerpensioen, het partnerpensioen bij overlijden van de aspirant-deelnemer, het arbeidsongeschiktheidspensioen alsmede het partnerpensioen, voor zover dat nog niet is opgebouwd vindt verzekering plaats op risicobasis.
3. Gedurende de drempelperiode zoals bedoeld in artikel 2 lid 1 vindt verzekering van het partner- en wezenpensioen plaats op risicobasis.
4. De voorwaardelijke toeslagverlening is omschreven in artikel 18 van dit pensioenreglement.

Artikel 17. Einde deelnemerschap en het recht op waardeoverdracht

1. Duur van het deelnemerschap

Bij het einde van het deelnemerschap anders dan wegens overlijden of de ingang van het levenslang ouderdomspensioen, behoudt de gewezen deelnemer aanspraken op ouderdomspensioen, wezenpensioen en partnerpensioen, voor zover opgebouwd vanaf 1 januari 2006, die op basis van de voorgaande artikelen kunnen worden toegerekend aan de verstreken periode van deelnemerschap en aan waardeoverdracht als bedoeld in artikel 17A.

De verzekering van vrijwillig tijdelijk partnerpensioen als bedoeld in artikel 7 vervalt.

Het pensioenfonds is bevoegd om op verzoek van de gewezen deelnemer die géén gebruik maakt van het wettelijk recht op waardeoverdracht het levenslange ouderdomspensioen op collectieve actuariële gelijkwaardigheid om te zetten in een verlaagd levenslang ouderdomspensioen met bijbehorende aanspraak op levenslang partnerpensioen overeenkomstig het bepaalde in artikel 8.

2. Bewijs van aanspraken

Van de in lid 1 bedoelde behouden gebleven pensioenaanspraken ontvangt de gewezen deelnemer een bewijs in de vorm van een pensioenbrief.

3. Waardeoverdracht

De gewezen deelnemer heeft het recht zijn pensioenaanspraken over te dragen naar een andere pensioenuitvoerder conform artikel 17A.

Artikel 17A. Waardeoverdracht

1. Inkomende waardeoverdracht

De deelnemer heeft het recht pensioenaanspraken voortvloeiende uit een andere pensioenregeling in te brengen in de pensioenregeling van het pensioenfonds door middel van waardeoverdracht. De deelnemer dient zich daartoe uiterlijk binnen zes maanden na aanvang van verwerving van pensioenaanspraken in de pensioenregeling van het fonds bij het pensioenfonds te melden. De overdrachtswaarde zal worden aangewend ter verwerving van aanspraken op pensioen volgens dit pensioenreglement. Het fonds waarborgt dat de actuariële waarde van de

door de deelnemer te verwerven pensioenaanspraken ten minste gelijk is aan de op dezelfde grondslagen berekende waarde van de over te dragen pensioenaanspraken.

2. Uitgaande waardeoverdracht

Het pensioenfonds is verplicht om na een verzoek van de gewezen deelnemer tot waardeoverdracht de overdrachtswaarde van diens pensioenaanspraken over te dragen indien sprake is van een individuele beëindiging van de dienstbetrekking bij de werkgever dan wel individuele beëindiging van de deelneming en indien die waardeoverdracht ertoe strekt het de gewezen deelnemer mogelijk te maken pensioenaanspraken te verwerven bij het ontvangende pensioenfonds van de nieuwe werkgever. De gewezen deelnemer dient hiervoor uiterlijk binnen zes maanden na aanvang van de verwerving van pensioenaanspraken in de door het ontvangende pensioenfonds uitgevoerde pensioenregeling een opgave gevraagd te hebben van zijn pensioenaanspraken aan het ontvangende pensioenfonds en daarna het verzoek tot waardeoverdracht aan het ontvangende pensioenfonds te hebben gedaan.

Indien het verzoek van de gewezen deelnemer tot waardeoverdracht partnerpensioen betreft is voor de waardeoverdracht van dit partnerpensioen tevens vereist dat de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen met de waardeoverdracht instemt.

Artikel 17B. Afkoop

1. Afkoop ouderdomspensioen

Het pensioenfonds heeft op zijn vroegst twee jaar na beëindiging van de deelneming, of indien eerder, bij ingang van het ouderdomspensioen gedurende zes maanden het recht om pensioenaanspraken van een gewezen deelnemer af te kopen, indien op basis van de tot het tijdstip van beëindiging opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de reguliere ingangsdatum een bedrag als bedoeld in artikel 66 van de Pensioenwet niet te boven gaat, tenzij de gewezen deelnemer binnen twee jaar na beëindiging van de deelneming een procedure tot waardeoverdracht is gestart. Bij de afkoop van ouderdomspensioen wordt ook de daarbij behorende aanspraak op partner- en wezenpensioen afgekocht.

2. Afkoop (bijzonder) partnerpensioen en fiscaal bovenmatig pensioen

Het pensioenfonds is bevoegd om klein partnerpensioen zoals bedoeld in artikel 6, klein bijzonder partnerpensioen zoals bedoeld in artikel 9 en fiscaal bovenmatig pensioen af te kopen. Het pensioenfonds neemt de regels ten aanzien van afkoop bij of krachtens de Pensioenwet in acht.

Artikel 18. Toeslagen

1. Op de pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks per 1 januari toeslag verleend van maximaal het percentage van de in het voorgaande kalenderjaar krachtens de bij de werkgever geldende collectieve arbeidsovereenkomst overeengekomen algemene salarisverhogingen. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast.

Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. Het pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw opgebouwd pensioen uit beleggingsrendement.

De toeslagverlening zal in enig jaar niet hoger zijn dan 3%.

2. Onder pensioenaanspraken en pensioenrechten zoals bedoeld in lid 1 wordt verstaan:

- de pensioenaanspraken van deelnemers
- de pensioenaanspraken van gewezen deelnemers
- de ingegane pensioenen van pensioengerechtigden
- de aanspraken op bijzonder partnerpensioen van gewezen partners

De pensioengrondslagen van de arbeidsongeschikte deelnemers conform artikel 14 worden verhoogd conform de bij de werkgever geldende collectieve arbeidsovereenkomst overeengekomen algemene salarisverhogingen.

3. Voor de toeslagverlening zijn slechts middelen aanwezig indien het per 31 december van het jaar voorafgaand aan de toekenningdatum aanwezige vermogen van het pensioenfonds groter is dan het door de toezichthouder vereiste eigen vermogen.

- a. Het extra vermogen boven het door de toezichthouder vereiste eigen vermogen kan worden aangewend voor toeslagverlening. Het toeslagpercentage zoals bedoeld in lid 1 en 2 wordt zodanig vastgesteld dat het vermogen van het pensioenfonds na toeslagverlening minimaal gelijk is aan het door de toezichthouder vereiste eigen vermogen.
 - b. Indien het vermogen van het pensioenfonds na toeslagverlening krachtens sub a van dit artikellid groter is dan het door de toezichthouder vereiste eigen vermogen vermeerderd met 5% van de technische voorziening, kan het meerdere aangewend worden voor eventueel inhaal-toeslagverlening conform lid 4 van dit artikel.
 - c. Indien het pensioenfonds werkt conform een herstelplan, is toeslagverlening uitsluitend mogelijk in een zodanige mate, dat de financiële ruimte aan het einde van de hersteltermijn na toeslagverlening voldoende is conform het herstelplan.
4. Indien de toeslagverlening niet volledig heeft plaatsgevonden conform de in lid 1 en 2 genoemde indices, kan het bestuur van het pensioenfonds besluiten deze toeslagverlening op een later moment in te halen, indien en voor zover de middelen daartoe aanwezig zijn (zie lid 3 sub b) en nadat een eventuele vermindering van de aanspraken als omschreven in artikel 22 is hersteld. Eventuele toekenning van inhaaltoeslagen zal met terugwerkende kracht plaatsvinden en uitsluitend betrekking hebben op de laatste vijf jaren voor het moment van inhaaltoeslagverlening.
 5. Het bestuur heeft de bevoegdheid om, gehoord de actuaris, af te wijken van bovenstaande regels voor toeslagverlening. De reden hiervoor kan zijn de kostenontwikkeling van de pensioenregeling als geheel, of van onderdelen daarvan, in toekomstige jaren. Financiële toereikendheid van het pensioenfonds is voor de toeslagverlening een vereiste.
 6. Indien de systematiek van toeslagverlening wordt aangepast, zal deze ten aanzien van alle belanghebbenden (inclusief gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) worden aangepast.

Artikel 19. Eenzijdig wijzigingsbeding

De werkgever is bevoegd de pensioenovereenkomst zonder instemming van de werknemer te wijzigen indien er sprake is van een zodanig zwaarwichtig belang van de werkgever dat het belang van de werknemer dat door de wijziging zou worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken. Het bestuur van het pensioenfonds heeft in verband hiermee het recht om dit reglement in overleg met de werkgever aan deze nieuwe situatie aan te passen.

Artikel 20. Betalingsvoorbehoud

De werkgever behoudt zich het recht voor om de premiebetaling, voor zover deze betrekking heeft op de bijdrage van de werkgever te verminderen of te beëindigen in geval van een ingrijpende wijziging van omstandigheden. Wordt van dit recht gebruik gemaakt, dan zullen de nog op te bouwen pensioenaanspraken aan de gewijzigde omstandigheden worden aangepast. Reeds opgebouwde pensioenaanspraken blijven gehandhaafd.

Artikel 21. Wijziging van het pensioenreglement

1. Een wijziging van de pensioenovereenkomst(en) van de werknemer(s) vindt plaats in overleg met de werknemersvereniging(en) die betrokken zijn bij de totstandkoming van de collectieve arbeidsovereenkomst die geldt voor het personeel van de werkgever.
2. In geval van wijziging van de pensioenovereenkomst zoals bedoeld in lid 1 dan wel zonder instemming van de werknemer zoals bedoeld in artikel 19, is het bestuur van het pensioenfonds verplicht om het reglement te wijzigen overeenkomstig de gewijzigde pensioenovereenkomst. De werkgever informeert het pensioenfonds schriftelijk over iedere wijziging in de pensioenovereenkomst (pensioenregeling) van de werkgever.
3. Nadat het fonds heeft kennisgenomen van de wijziging van de pensioenovereenkomst, stelt het pensioenfonds uiterlijk binnen drie maanden een gewijzigd pensioenreglement op.
4. Het gewijzigd pensioenreglement wordt aan de werkgever en de werknemersvereniging(en) zoals bedoeld in lid 1 voorgelegd om te waarborgen dat de voorgestelde wijzigingen in overeenstemming zijn met de wijziging in de pensioenovereenkomst.

Artikel 22. Korting pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. Het pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verminderen indien:
 - a. de technische voorzieningen en het minimaal vereist eigen vermogen niet meer volledig door waarden zijn gedekt;
 - b. het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn de technische voorzieningen en het minimaal vereist eigen vermogen door waarden te dekken zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
 - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet zoals uitgewerkt in het kortetermijnherstelplan, bedoeld in artikel 140 van de Pensioenwet.
2. Het pensioenfonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
3. De vermindering, bedoeld in het eerste lid, kan op zijn vroegst een maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, werkgever en de toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.

Artikel 23. Afkoopverbod

De in deze pensioenregeling toegekende aanspraken kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, danwel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

Artikel 24. Parttime deelnemers

1. Voor zover daarvan in dit artikel niet uitdrukkelijk wordt afgeweken, zijn de reglementaire bepalingen van analoge toepassing op de parttime deelnemer.
2. Voor de toepassing van dit pensioenreglement gelden voor de parttime deelnemer de volgende aanvullende c.q. afwijkende bepalingen:
 - a. een kalenderjaar van parttime deelnemerschap wordt bepaald naar de verhouding tussen de mate van parttime werkzaamheid en fulltime werkzaamheid. Bij de bepaling van het pensioensalaris wordt echter aangenomen, dat er van fulltime werkzaamheid sprake is, met uitzondering van het bepaalde in artikel 5 lid 7, artikel 7 lid 3 en artikel 11 lid 4.
 - b. bij overlijden tijdens parttime deelnemerschap wordt voor de bepaling van het partner- en wezenpensioen ervan uitgegaan, dat de betrokkene tot de pensioenrichtleeftijd parttime deelnemer zou zijn gebleven bij ongewijzigde graad van parttime arbeid.
 - c. een parttime deelnemer is over een kalenderjaar de in artikel 15 leden 3 en 4 vermelde bijdragen verlaagd verschuldigd, en wel naar verhouding tussen de mate van parttime werkzaamheid en fulltime werkzaamheid. Ook de werkgever is wat betreft een parttime deelnemer maximaal gebonden aan een op een dergelijke wijze bepaalde verlaagde bijdrage.
 - d. ten aanzien van degene, die bij het einde van het parttime deelnemerschap algeheel en blijvend arbeidsongeschikt blijkt te zijn, wordt voor de toepassing van artikel 14 aangenomen, dat tijdens het fictief parttime deelnemerschap de laatstelijk geldende graad van parttime arbeid ongewijzigd zou zijn gebleven.

Artikel 25. Algemene bepalingen

1. **Herverzekering**
Overeenkomsten van herverzekering liggen voor de deelnemers vrijelijk ter inzage bij het pensioenfonds.

2. Verplichting tot medewerking

Ieder die op grond van dit pensioenreglement aanspraak op pensioen heeft, is verplicht aan de goede uitvoering van dit pensioenreglement mee te werken. Dit houdt in dat ieder alle gegevens en bewijsstukken zal verstrekken, die de werkgever of het pensioenfonds nodig oordeelt. Voor zover door het geven van onjuiste inlichtingen of tengevolge van nalatigheid in het geven van inlichtingen de uit de pensioenreglement voor het pensioenfonds voortvloeiende pensioenverplichtingen niet door (her-) verzekeringen zijn gedekt, kan aan dit pensioenreglement geen recht op pensioen worden ontleend.

Artikel 26. Overgangsbepalingen

1. Werknemers geboren voor 1 januari 1949

Dit pensioenreglement is niet van toepassing op de per 31 december 1998 in dienst van de werkgever zijnde werknemers die zijn geboren vóór 1 januari 1949. Op deze werknemers blijft de per 31 december 1998 bij de werkgever geldende pensioenregeling van toepassing.

2. Opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen per 31 december 2005

Op de opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen per 31 december 2005 blijven de bepalingen uit het pensioenreglement van 1 januari 1999 van toepassing, met dien verstande dat het indexatiebeleid zoals vastgelegd in het met ingang van 1 januari 2006 geldende pensioenreglement ook op deze aanspraken van toepassing is. Deze aanspraken kunnen worden vervroegd of uitgesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 3a van Bijlage 1.

3. Opgebouwde aanspraken overbruggingspensioen per 31 december 2005

De tot 1 januari 2006 opgebouwde aanspraken op overbruggingspensioen blijven gehandhaafd in de vorm van premievrije aanspraken. Op het opgebouwde overbruggingspensioen blijven de bepalingen uit het pensioenreglement van 1 januari 1999 van toepassing met dien verstande dat het indexatiebeleid zoals vastgelegd in het met ingang van 1 januari 2006 geldende pensioenreglement ook op deze aanspraken van toepassing is. Deze aanspraken kunnen worden vervroegd of uitgesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 van Bijlage 1.

Tevens bestaat de mogelijkheid om het overbruggingspensioen uit pensioenregeling 1999 uit te ruilen voor levenslang ouderdomspensioen overeenkomstig het bepaalde in artikel 2b van Bijlage 1. Een dergelijke uitruil dient te geschieden met inachtneming van het bepaalde in artikel 18a van de Wet op de loonbelasting 1964 zoals deze wet tot 1 januari 2006 van kracht was. Indien het overbruggingspensioen tijdens de periode van uitstel meer komt te bedragen dan 100% van het gezamenlijke bedrag zoals bedoeld in letter b van het eerste lid van artikel 18e van de Wet op de loonbelasting 1964 zoals deze tot 1 januari 2006 van kracht was, dan wordt het surplus omgezet in extra aanspraken levenslang ouderdomspensioen. Wanneer het overbruggingspensioen wordt uitgesteld tot aan de pensioenrichtleeftijd dan zullen rechten worden omgezet in hoger levenslang ouderdomspensioen. Het na de omzetting ontstane levenslang ouderdomspensioen zal nooit meer belopen dan 100% van de laatstgenoten pensioengrondslag.

4. Uitruil van opgebouwd ouderdomspensioen per 31 december 2005 in extra aanspraken overbruggingspensioen

Het op grond van pensioenregeling 1999 opgebouwde levenslang ouderdomspensioen kan overeenkomstig het bepaalde in artikel 2a van bijlage 1 uitgeruild worden voor extra aanspraken overbruggingspensioen. Een dergelijke uitruil dient te geschieden met inachtneming van het bepaalde in artikel 18e van de Wet op de loonbelasting zoals deze wet tot 1 januari 2006 van kracht was.

De deelnemer maakt ten vroegste zes maanden maar uiterlijk één maand voor de ingang van het overbruggingspensioen schriftelijk aan het pensioenfonds kenbaar gebruik te willen maken van de mogelijkheid tot uitruil.

5. Aanvullende bepalingen met betrekking tot uitruil.

De keuzes voor uitruil zoals uitgewerkt in Bijlage 1 zijn eenmalig en onherroepelijk. Voor de uitruil is de toestemming van de partner nodig. De toestemming van de partner is niet nodig wanneer gebruik wordt gemaakt van de hoog/laagconstructie zoals uitgewerkt in artikel 2c, artikel 5a en artikel 5b van Bijlage 1.

6. Vaststelling uitruilverhouding Bijlage 1

De omzettingen zoals uitgewerkt in Bijlage 1 geschieden op basis van een uitruilverhouding, die bij bestuursbesluit voor een bepaalde periode wordt vastgesteld. De uitruilverhouding wordt vastgesteld op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Na afloop van de periode waarvoor de uitruilverhouding is vastgesteld, kan het bestuur een nieuwe uitruilverhouding vaststellen. Een zodanige wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers, die nog geen gebruik hebben gemaakt van de bedoelde omzettingvormen.

7. Pensioneringsdatum

Voor zowel de opgebouwde pensioenaanspraken tot en met 31 december 2005 als vanaf 1 januari 2006 geldt dat de (gewezen) deelnemer slechts één enkele gezamenlijke pensioneringsdatum kan vaststellen.

Artikel 27. Inwerkingtreding

Dit pensioenreglement is in werking getreden op 1 januari 2006 en is laatst gewijzigd per 1 januari 2010.

Bijlage 1

Uitruilfactoren bij reglement regeling 2006

In deze bijlage vindt u de uitruilfactoren die behoren bij de flexibele elementen in de pensioenregeling 2006. De uitruilfactoren staan, waar van toepassing, in de volgorde waarin deze toegepast moeten worden. De uitruilfactoren zijn vanaf 1 januari 2008 van kracht en gelden in principe voor een periode van 1 jaar.

1. Vervroeging of uitstel van overbruggingspensioen uit regeling 1999

Conform artikel 24 lid 3 van het pensioenreglement 2006 kan het overbruggingspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 vervroegd of uitgesteld worden. In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor het bedrag aan overbruggingspensioen ingaand op de aangegeven leeftijd dat u ontvangt bij uitruil van € 100 overbruggingspensioen ingaand vanaf 62 jaar uit regeling 1999.

Leeftijd	Uitruilfactor voor € 100 overbruggingspensioen ingaand op 62 jaar	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006
55	24,74	0,991
56	28,30	
57	32,75	
58	38,48	
59	46,14	
60	56,88	0,999
61	73,01	
62	100,00	
63	154,12	0,997
64	316,61	
65	334,99	

N.B. De uitruilfactor op 65 jaar dient slechts voor interpolatie en heeft geen werkelijke betekenis.

2A. Uitrui van levenslang ouderdomspensioen ingaand vanaf 62 jaar uit regeling 1999 voor overbruggingspensioen

Conform artikel 24 lid 4 van het pensioenreglement 2006 kan het levenslang ouderdomspensioen (OP) vanaf 62 jaar uit regeling 1999 uitgeruild worden voor overbruggingspensioen tot 65 jaar. In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor het bedrag aan overbruggingspensioen ingaand op de aangegeven leeftijd dat u ontvangt bij uitruil van € 100 levenslang ouderdomspensioen ingaand vanaf 62 jaar uit regeling 1999.

Leeftijd	Uitruilfactor voor € 100 OP ingaand op 62 jaar	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006
55	114,27	1,022
56	130,44	
57	150,78	
58	177,09	
59	212,33	
60	261,86	1,027
61	336,41	
62	461,03	
63	656,68	0,875
64	1.243,88	
65	1.316,11	

N.B. De uitruilfactor op 65 jaar dient slechts voor interpolatie en heeft geen werkelijke betekenis.

2B. Uitrui van overbruggingspensioen uit regeling 1999 voor levenslang ouderdomspensioen

Conform artikel 24 lid 3 van het pensioenreglement 2006 kan het overbruggingspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 uitgeruild worden voor levenslang ouderdomspensioen. In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor het bedrag aan levenslang ouderdomspensioen ingaand op de aangegeven leeftijd dat u ontvangt bij uitruil van € 100 overbruggingspensioen ingaand vanaf 62 jaar uit regeling 1999.

Leeftijd	Uitruilfactor voor € 100 overbruggingspensioen ingaand op 62 jaar	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006
55	13,05	0,974
56	14,00	
57	15,02	
58	16,13	
59	17,33	
60	18,65	0,972
61	20,09	
62	21,69	
63	23,46	
64	25,45	
65	26,92	0,930

2C. Uitrui van levenslang ouderdomspensioen ingaand vanaf 65 jaar uit regeling 2006 voor overbruggingspensioen tot 65 jaar

Conform artikel 24 lid 5 van het pensioenreglement 2006 kan het levenslang ouderdomspensioen vanaf 65 jaar uit regeling 2006 uitgeruild worden voor overbruggingspensioen. In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor het bedrag aan overbruggingspensioen ingaand op de aangegeven leeftijd dat u ontvangt bij uitruil van € 100 levenslang ouderdomspensioen ingaand vanaf 65 jaar uit regeling 2006.

Leeftijd	Uitruilfactor voor € 100 OP ingaand op 65 jaar	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006
55	89,53	1,036
56	102,14	
57	118,04	
58	138,61	
59	166,19	
60	204,98	1,040
61	263,40	
62	361,03	
63	556,68	
64	1.143,88	
65	1.210,30	1,041

N.B. De uitruilfactor op 65 jaar dient slechts voor interpolatie en heeft geen werkelijke betekenis.

3A. Vervroeging of uitstel van levenslang ouderdomspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999

Conform artikel 24 lid 2 van het pensioenreglement 2006 kan het levenslang ouderdomspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 vervroegd of uitgesteld worden. In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor het bedrag aan levenslang ouderdomspensioen ingaand op de aangegeven leeftijd dat u ontvangt bij uitruil van € 100 levenslang ouderdomspensioen ingaand vanaf 62 jaar uit regeling 1999.

Leeftijd	Uitruilfactor voor € 100 OP ingaaud op 62 jaar	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006
55	60,29	1,006
56	64,53	
57	69,16	
58	74,22	
59	79,77	
60	85,86	1,000
61	92,57	
62	100,00	
63	108,24	
64	117,43	
65	127,70	0,987

3B. Vervroeging van levenslang ouderdomspensioen vanaf 65 jaar uit regeling 2006

Conform artikel 5 lid 3 van het pensioenreglement 2006 kan het levenslang ouderdomspensioen vanaf 65 jaar uit regeling 2006 vervroegd worden. In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor het bedrag aan levenslang ouderdomspensioen ingaand op de aangegeven leeftijd dat u ontvangt bij uitruil van € 100 levenslang ouderdomspensioen ingaand vanaf 65 jaar uit regeling 2006.

Leeftijd	Uitruilfactor voor € 100 OP ingaaud op 65 jaar	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006
55	47,24	1,020
56	50,53	
57	54,14	
58	58,09	
59	62,43	
60	67,21	1,013
61	72,48	
62	78,31	
63	84,77	
64	91,96	
65	100,00	1,000

4A. Uitruil van direct ingaand levenslang ouderdomspensioen in partnerpensioen

Conform artikel 8 van het pensioenreglement 2006 kan het levenslang ouderdomspensioen uitgeruild worden voor partnerpensioen. In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor het bedrag aan partnerpensioen dat u ontvangt bij uitruil van € 100 direct ingaand levenslang ouderdomspensioen.

Leeftijd	Uitruilfactor voor € 100 direct ingaand OP	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006
55	647,99	1,695
56	614,59	
57	582,93	
58	553,18	
59	525,02	
60	498,48	1,613
61	473,48	
62	450,02	
63	428,05	
64	407,58	
65	388,69	1,523

4B. Uitrui van partnerpensioen in direct ingaand levenslang ouderdomspensioen

Conform artikel 8a van het pensioenreglement 2006 kan het partnerpensioen (NP) uit regeling 2006 uitgeruild worden voor direct ingaand levenslang ouderdomspensioen. In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor het bedrag aan direct ingaand levenslang ouderdomspensioen dat u ontvangt bij uitruil van € 100 latent partnerpensioen.

Leeftijd	Uitruilfactor voor € 100 latent NP	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006
55	15,43	0,586
56	16,27	
57	17,15	
58	18,08	
59	19,05	
60	20,06	0,617
61	21,12	
62	22,22	
63	23,36	
64	24,54	
65	25,73	0,653

5A. Uitrui van direct ingaand levenslang ouderdomspensioen in een hoge uitkering tot 65 jaar en een lage uitkering daarna

Conform artikel 5 lid 6 van het pensioenreglement 2006 kan het ouderdomspensioen uitgeruild worden voor een hoger ouderdomspensioen tot leeftijd 65 jaar en een lager ouderdomspensioen daarna. In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor de hoge uitkering tot 65 jaar en de lage uitkering na 65 jaar die u ontvangt bij uitruil van € 100 direct ingaand levenslang ouderdomspensioen.

Leeftijd	Hoge uitkering tot 65 jaar voor € 100 direct ingaand OP	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006	Lage uitkering ná 65 jaar voor € 100 direct ingaand OP	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006
55	113,39	1,003	85,04	1,003
56	114,46		85,84	
57	115,65		86,74	
58	116,99		87,74	
59	118,49		88,87	
60	120,20	1,003	90,15	1,003
61	122,13		91,60	
62	124,34		93,26	
63	126,89		95,17	
64	129,85		97,39	
65	133,33	-	100,00	-

N.B. De uitruilfactor op 65 jaar dient slechts voor interpolatie en heeft geen werkelijke betekenis.

5B. Uitrui van direct ingaand levenslang ouderdomspensioen in een hoge uitkering tot 70 jaar en een lage uitkering daarna

Conform artikel 5 lid 6 van het pensioenreglement 2006 kan het ouderdomspensioen uitgeruild worden voor een hoger ouderdomspensioen tot leeftijd 70 jaar en een lager ouderdomspensioen daarna. In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor de hoge uitkering tot 70 jaar en de lage uitkering ná 70 jaar die u ontvangt bij uitruil van € 100 direct ingaand levenslang ouderdomspensioen.

Leeftijd	Hoge uitkering tot 70 jaar voor € 100 direct ingaand OP	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006	Lage uitkering ná 70 jaar voor € 100 direct ingaand OP	Afwijking ten opzichte van factoren d.d. 1 januari 2006
55	108,12	1,000	81,09	1,000
56	108,71		81,54	
57	109,37		82,03	
58	110,11		82,58	
59	110,93		83,20	
60	111,85	0,998	83,89	0,998
61	112,89		84,67	
62	114,07		85,55	
63	115,41		86,56	
64	116,94		87,70	
65	118,70	0,995	89,02	0,995

6. Uitrui van latent ouderdomspensioen in levenslang ouderdomspensioen met bijbehorend partnerpensioen.

Conform artikel 17 lid 1 van het pensioenreglement 2006 kan het levenslang ouderdomspensioen vanaf 65 jaar uit regeling 2006 voor een gewezen deelnemer, die geen gebruik maakt van waardeoverdracht, omgezet worden in een verlaagd levenslang ouderdomspensioen met bijbehorende aanspraak op latent partnerpensioen (70% van ouderdomspensioen). In de onderstaande tabel vindt u als uitruilfactor het bedrag aan levenslang ouderdomspensioen ingaand op de aangegeven leeftijd dat u ontvangt bij uitruil van € 100 levenslang ouderdomspensioen ingaand vanaf de pensioenleeftijd.

Leeftijd	Uitruilfactor voor € 100 latent OP ingaand op 62 jaar	Uitruilfactor voor € 100 latent OP ingaand op 65 jaar
21	85,07	82,08
22	85,01	82,01
23	84,96	81,94
24	84,90	81,87
25	84,85	81,80
26	84,80	81,73
27	84,74	81,66
28	84,69	81,59
29	84,63	81,51
30	84,58	81,43
31	84,52	81,36
32	84,46	81,28
33	84,41	81,20
34	84,35	81,13
35	84,30	81,05
36	84,25	80,97
37	84,19	80,90
38	84,15	80,82
39	84,10	80,75
40	84,07	80,69
41	84,04	80,63
42	84,02	80,59
43	84,02	80,56
44	84,02	80,54
45	84,04	80,54
46	84,07	80,55
47	84,12	80,58
48	84,17	80,62
49	84,24	80,68
50	84,33	80,75
51	84,42	80,84
52	84,53	80,95
53	84,65	81,07
54	84,79	81,21

Leeftijd	Uitruilfactor voor € 100 latent OP ingaaand op 62 jaar	Uitruilfactor voor € 100 latent OP ingaaand op 65 jaar
55	84,95	81,39
56	85,14	81,61
57	85,36	81,85
58	85,59	82,11
59	85,84	82,40
60	86,11	82,72
61	86,40	83,06
62	86,71	83,43
63	86,13	83,83
64	85,54	84,26
65	84,95	84,74

7. Afkoopfactoren

Kleine pensioenen kunnen door de pensioenuitvoerder afgekocht worden conform artikel 17B van het reglement. De afkoop wordt geblokkeerd als de werknemer in een procedure tot waardeoverdracht zit. Deze bepaling vervangt de regel dat afkoop mogelijk is als het deelnemerschap korter dan een jaar heeft geduurd, en de regel dat kleine pensioenen op de pensioendatum of bij emigratie afkoopbaar zijn. In de onderstaande tabel vindt u als afkoopfactor het bedrag op de aangegeven leeftijd dat u ontvangt bij uitruil van € 100 levenslang ouderdomspensioen ingaand op 65 jaar, € 100 levenslang ouderdomspensioen ingaand op 62 jaar, € 100 tijdelijk ouderdomspensioen van 62 tot 65 jaar, € 100 latent partnerpensioen en € 100 ingegaan partnerpensioen.

Leeftijd	Afkoopfactor voor € 100 latent OP op 65-jarige leeftijd	Afkoopfactor voor € 100 latent OP op 62-jarige leeftijd	Afkoopfactor voor €100 Overbruggingspensioen tussen 62 en 65 jaar	Afkoopfactor voor €100 latent NP	Afkoopfactor voor €100 ingegaan NP
21	167,56	207,33	39,77	52,26	2.000,68
22	174,51	215,94	41,43	54,69	1.993,80
23	181,73	224,91	43,18	57,22	1.986,60
24	189,23	234,27	45,04	59,85	1.979,03
25	197,01	244,04	47,02	62,60	1.971,05
26	205,11	254,22	49,11	65,50	1.962,70
27	213,56	264,84	51,28	68,53	1.953,94
28	222,36	275,92	53,55	71,70	1.944,79
29	231,54	287,46	55,92	75,03	1.935,18
30	241,09	299,50	58,41	78,52	1.925,12
31	251,05	312,05	61,00	82,18	1.914,59
32	261,42	325,13	63,71	86,01	1.903,57
33	272,22	338,78	66,56	90,01	1.892,02
34	283,47	353,05	69,58	94,21	1.879,93
35	295,18	367,96	72,78	98,60	1.867,25
36	307,39	383,55	76,16	103,19	1.854,00
37	320,17	399,84	79,68	108,00	1.840,13
38	333,50	416,92	83,42	113,04	1.825,67
39	347,46	434,87	87,41	118,30	1.810,55
40	362,04	453,72	91,68	123,79	1.794,79
41	377,34	473,56	96,21	129,48	1.778,41
42	393,44	494,41	100,97	135,37	1.761,39
43	410,38	516,38	105,99	141,48	1.743,67
44	428,22	539,53	111,32	147,79	1.725,29
45	447,00	563,95	116,96	154,30	1.706,21
46	466,82	589,74	122,92	161,00	1.686,43
47	487,74	616,94	129,21	167,92	1.665,91
48	509,82	645,69	135,87	175,06	1.644,62
49	533,15	676,11	142,96	182,39	1.622,54
50	557,82	708,34	150,53	189,91	1.599,71
51	583,90	742,44	158,54	197,65	1.576,02
52	611,58	778,52	166,95	205,59	1.551,51
53	640,90	816,69	175,78	213,76	1.526,05
54	672,01	857,08	185,07	222,10	1.499,72

Leeftijd	Afkoopfactor voor € 100 latent OP op 65-jarige leeftijd	Afkoopfactor voor € 100 latent OP op 62-jarige leeftijd	Afkoopfactor voor €100 overbruggingspensioen tussen 62 en 65 jaar	Afkoopfactor voor €100 latent NP	Afkoopfactor voor €100 ingegaan NP
55	705,00	899,82	194,82	230,31	1.472,51
56	740,00	945,00	205,00	238,29	1.444,37
57	777,18	992,81	215,63	246,26	1.415,34
58	816,67	1.043,40	226,73	254,14	1.385,46
59	858,59	1.096,95	238,36	261,96	1.354,67
60	903,15	1.153,74	250,59	269,57	1.323,03
61	950,52	1.213,99	263,46	276,97	1.290,51
62	1.000,99	1.278,25	277,26	284,04	1.257,18
63	1.054,85	1.244,34	189,49	290,70	1.223,04
64	1.112,49	1.209,75	97,26	296,82	1.188,19
65	1.174,61	1.174,61	0,00	302,20	1.152,71
66	1.138,98	1.138,98	0,00	308,74	1.116,67
67	1.102,87	1.102,87	0,00	314,74	1.080,18
68	1.066,32	1.066,32	0,00	320,14	1.043,30
69	1.029,35	1.029,35	0,00	324,94	1.006,04
70	992,22	992,22	0,00	328,91	968,67
71	955,00	955,00	0,00	332,01	931,27
72	917,69	917,69	0,00	334,26	893,84
73	880,38	880,38	0,00	335,59	856,48
74	843,15	843,15	0,00	335,99	819,25
75	806,13	806,13	0,00	335,35	782,30
76	769,33	769,33	0,00	333,72	745,62
77	732,88	732,88	0,00	330,99	709,36
78	696,93	696,93	0,00	327,16	673,67
79	661,66	661,66	0,00	322,13	638,74
80	627,18	627,18	0,00	315,95	604,67
81	593,63	593,63	0,00	308,56	571,60
82	560,91	560,91	0,00	300,21	539,43
83	529,15	529,15	0,00	290,94	508,30
84	498,28	498,28	0,00	280,96	478,14
85	468,63	468,63	0,00	270,15	449,30
86	439,95	439,95	0,00	258,87	421,51
87	412,41	412,41	0,00	247,12	395,01
88	386,19	386,19	0,00	234,96	369,99
89	360,77	360,77	0,00	222,88	345,96
90	335,87	335,87	0,00	211,21	322,70
91	311,26	311,26	0,00	200,16	300,09
92	288,52	288,52	0,00	188,76	279,20
93	267,38	267,38	0,00	177,22	259,78
94	247,32	247,32	0,00	166,03	241,26
95	228,79	228,79	0,00	155,35	224,12
96	212,15	212,15	0,00	145,11	208,74
97	197,58	197,58	0,00	135,15	195,29
98	186,10	186,10	0,00	125,03	184,82
99	175,34	175,34	0,00	115,84	174,86
100	164,26	164,26	0,00	108,47	164,26

Bijlage 2

Voorbeelden voor uitruil

Voorbeeld 1

Een deelnemer is 61 jaar en wil per direct met pensioen. Hij heeft een partner waarvoor hij na pensionering een partnerpensioen wil verzekeren van circa € 5.000 en ter compensatie van de AOW die pas vanaf 65 jaar begint, ontvangt de deelnemer graag een overbruggingspensioen tot 65 jaar van circa € 10.000. Tenslotte ontvangt de deelnemer de resulterende levenslange uitkering vanaf 61 jaar het liefst in een hoge uitkering tot 70 jaar en een lage uitkering daarna (verhouding 100:75). De deelnemer heeft de volgende (fictieve) opgebouwde pensioenen:

Levenslang ouderdomspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 € 10.000
 Overbruggingspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 € 1.000
 Levenslang ouderdomspensioen vanaf 65 jaar uit regeling 2006 € 5.000
 Partnerpensioen uit regeling 2006 € 3.000

Achtereenvolgens kunnen de volgende uitruilmogelijkheden toegepast worden:

- 1.** Uitruil van overbruggingspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 naar direct ingaand overbruggingspensioen tot 65 jaar

Uit te ruilen overbruggingspensioen vanaf 62 jaar .€ 1.000
 Uitgeruild overbruggingspensioen vanaf 61 jaar = € 1.000 * (73,14/100) = € 731

- 2A.** Uitruil van levenslang ouderdomspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 naar direct ingaand overbruggingspensioen tot 65 jaar

Uit te ruilen levenslang ouderdomspensioen vanaf 62 jaar € 2.800
 Uitgeruild overbruggingspensioen vanaf 61 jaar = € 2.800 * (327,59/100) = € 9.173

- 3A.** Uitruil van levenslang ouderdomspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 naar direct ingaand levenslang ouderdomspensioen

Uit te ruilen levenslang ouderdomspensioen vanaf 62 jaar = (€10.000 -/- .€2.800) = € 7.200
 Uitgeruild levenslang ouderdomspensioen vanaf 61 jaar = € 7.200 * (92,73/100) = € 6.677

- 3B.** Uitruil van levenslang ouderdomspensioen vanaf 65 jaar uit regeling 2006 naar direct ingaand levenslang ouderdomspensioen

Uit te ruilen levenslang ouderdomspensioen vanaf 65 jaar € 5.000
 Uitgeruild levenslang ouderdomspensioen vanaf 61 jaar = € 5.000 * (71,66/100) = € 3.583

- 4.** Uitruil van levenslang direct ingaand ouderdomspensioen naar partnerpensioen

Uit te ruilen levenslang ouderdomspensioen vanaf 61 jaar € 675
 Uitgeruild partnerpensioen = € 675 * (296,66/100) = € 2.002

- 5.** Uitruil van direct ingaand levenslang ouderdomspensioen naar direct ingaande hoge uitkering tot 70 jaar en een lage uitkering daarna

Uit te ruilen levenslang ouderdomspensioen vanaf 61 jaar = (€ 6.677 + € 3.583 -/- € 675) = € 9.585
 Uitgeruilde hoge uitkering tot 70 jaar = € 9.585 * (113,13/100) = € 10.843
 Uitgeruilde lage uitkering na 70 jaar = € 9.585 * (84,85/100) = € 8.132

Samenvatting na uitruil

Overbruggingspensioen van 61 tot 65 jaar € 9.904
Levenslang ouderdompensioen vanaf 61: hoge uitkering tot 70 jaar .€ 10.843
Levenslang ouderdompensioen vanaf 61: lage uitkering na 70 jaar € 8.132
Partnerpensioen € 5.002

Voorbeeld 2

Een deelnemer is 64,5 jaar en wil per direct met pensioen. Hij heeft geen partner en ter compensatie van de AOW die pas vanaf 65 jaar begint, ontvangt de deelnemer graag een overbruggingspensioen tot 65 jaar van circa € 10.000 op jaarbasis.

Tenslotte ontvangt de deelnemer de resulterende levenslange uitkering vanaf 64,5 jaar het liefst in een hoge uitkering tot 70 jaar en een lage uitkering daarna (verhouding 100:75). De deelnemer heeft de volgende (fictieve) opgebouwde pensioenen:

Levenslang ouderdompensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 € 10.000
Overbruggingspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 € 1.000
Levenslang ouderdompensioen vanaf 65 jaar uit regeling 2006 € 5.000
Partnerpensioen uit regeling 2006 € 3.000

Achtereenvolgens kunnen de volgende uitruilmogelijkheden toegepast worden:

1. Uitruil van overbruggingspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 naar direct ingaand overbruggingspensioen tot 65 jaar

Uit te ruilen overbruggingspensioen vanaf 62 jaar € 765
Uitgeruild overbruggingspensioen vanaf 64,5 jaar = € 765 * $([335,93+317,63]/2/0,5/100)$ = € 5.000

2B. Uitruil van overbruggingspensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 naar direct ingaand levenslang ouderdompensioen.

Uit te ruilen overbruggingspensioen vanaf 62 jaar = € 1.000 -/- .€ 765 = € 235
Uitgeruild levenslang ouderdompensioen vanaf 64,5 jaar = .€ 235 * $([28,94+26,48]/2/100)$ 1 = € 65

3A. Uitruil van levenslang ouderdompensioen vanaf 62 jaar uit regeling 1999 naar direct ingaand levenslang ouderdompensioen

Uit te ruilen levenslang ouderdompensioen vanaf 62 jaar = € 10.000
Uitgeruild levenslang ouderdompensioen vanaf 64,5 jaar = € 10.000 * $([129,42+118,42]/2/100)$ = € 12.392
De deling door 2 vindt plaats vanwege interpolatie tussen 64 en 65 jaar. De deling door 0,5 vindt plaats omdat de uitkering slechts een half jaar uitgekeerd dient te worden. De € 5.000 is dus de uitkering die in een half jaar tijd uitgekeerd kan worden. Op jaarbasis betekent dit een uitkering van € 10.000.

3B. Uitruil van levenslang ouderdompensioen vanaf 65 jaar uit regeling 2006 naar direct ingaand levenslang ouderdompensioen

Uit te ruilen levenslang ouderdompensioen vanaf 65 jaar € 5.000
Uitgeruild levenslang ouderdompensioen vanaf 64,5 jaar = € 5.000 * $([100,00+91,66]/2/100)$ = € 4.792

4. Uitruil van partnerpensioen naar direct ingaand levenslang ouderdompensioen

Uit te ruilen partnerpensioen € 3.000
Uitgeruild levenslang ouderdompensioen vanaf 64,5 jaar = € 3.000 * $([39,41+38,08]/2/100)$ = € 1.162

5. Uitrui van direct ingaand levenslang ouderdomspensioen naar direct ingaande hoge uitkering tot 70 jaar en een lage uitkering daarna

Uit te ruilen levenslang ouderdomspensioen vanaf 64,5 jaar = (€ 65 + € 12.392 + € 4.792 + € 1.162) = € 18.411

Uitgeruilde hoge uitkering tot 70 jaar = € 18.411 * ([119,32 + 117,42]/2/100) = € 21.793

Uitgeruilde lage uitkering na 70 jaar = € 18.411 * ([89,49 + 88,06]/2/100) = € 16.340

Samenvatting na uitrui

Overbruggingspensioen van 64,5 tot 65 jaar (bedrag op jaarbasis) € 10.000

Levenslang ouderdomspensioen vanaf 64,5: hoge uitkering tot 70 jaar .€ 21.793

Levenslang ouderdomspensioen vanaf 64,5: lage uitkering na 70 jaar € 16.340

Partnerpensioen € 0